

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

PROGRAM POTPORE PČELARIMA
ZBOG GUBITKA MEDONOSNOG
POTENCIJALA

Zagreb, srpanj 2021. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2. PRAVNA OSNOVA	2
3. TRAJANJE PROGRAMA.....	3
4. CILJ PROGRAMA	3
5. MJERA U PROVEDBI PROGRAMA	3
6. KORISNICI	3
7. PRORAČUN ZA PROVEDBU PROGRAMA	3
8. PROVEDBA PROGRAMA	3

PROGRAM POTPORE PČELARIMA ZBOG GUBITKA MEDONOSNOG POTENCIJALA

1. UVOD

Republika Hrvatska je u proljetnim mjesecima 2021. godine bila pogođena vrlo nepovoljnim meteorološkim prilikama za vegetaciju. Učestali kišni periodi, snijeg i mraz u proljetnim mjesecima praćeni niskim temperaturama uzrokovali su gubitak medonosnog potencijala, odnosno izostanak pčelinjih paša na čitavom području Republike Hrvatske.

Na temelju prikupljenih preliminarnih podataka procijenjeni su gubici medonosnog potencijala na razvojnim pašama (voćna, vrbova, industrijsko bilje i drugo) oko 80% te na glavnim pašama (bagrem i kadulja u primorskom dijelu i na otocima) oko 100%.

U kontinentalnom dijelu gubici su izrazito veliki zbog mraza i dugog kišnog razdoblja, a u primorskom zbog dugog kišnog razdoblja i niskih temperatura.

Navedeni gubici medonosnog bilja imali su za posljedicu povećane gubitke pčelinjih zajednica u razdoblju kada to nije uobičajeno. Procjena je da se zimski gubici pčelinjih zajednica na nacionalnoj razini kreću oko 40%. Budući da se zadnjih godina sve više javljaju duga razdoblja bez paše s nepovoljnim vremenskim uvjetima, pčele nisu u mogućnosti prikupiti dovoljno nektara i peluda za svoj opstanak pa se nerijetko događaju veliki gubici pčelinjih zajednica, a posebice zbog obolijevanja. Da bi se spriječilo ugibanje i širenje bolesti potrebno je prihranjivanje pčelinjih zajednica tijekom bespaznog perioda koji je iz godine u godinu sve duži, koje osim što izaziva veliko financijsko opterećenje pčelarima, ima za posljedicu trend smanjenja proizvodnje meda i ostalih pčelinjih proizvoda. Neizravno dolazi do smanjenog oprašivanja biljaka što utječe i na smanjene prinose brojnih ratarskih kultura, ali i općenito na očuvanje bioraznolikosti. Za prihranu pčela pčelari najčešće koriste šećerni sirup i šećerne pogače.

Nepovoljne meteorološke prilike dodatni su udarac već ionako oslabljenom pčelarskom sektoru pogođenom pandemijom COVID-19 kao i posljedicama razornog potresa u središnjem dijelu Republike Hrvatske.

Program potpore pčelarima za prihranu pčelinjih zajednica (u daljnjem tekstu: Program) ima za cilj pomoći smanjenju gubitaka pčelinjih zajednica.

Provedbom Programa izravno će se utjecati na saniranje ekonomskih posljedica zbog izgubljene dobiti uslijed prestanka proizvodnje uzrokovane nedostatkom hrane.

Provedbom mjere iz ovoga Programa pčelarima bi se osigurala mogućnost nastavka proizvodnje te ostanka u sektoru pčelarstva, što bi izravno utjecalo na osiguranje brojnosti pčelinjih zajednica, na nastavak daljnjeg uspješnog oprašivanja poljoprivrednih i samoniklih usjeva i na kontinuiranu proizvodnju pčelinjih proizvoda, a neizravno na ponovo vraćanje nazočnosti pčela na isto područje u svrhu očuvanja bioraznolikosti.

2. PRAVNA OSNOVA

Program se donosi na temelju članka 39. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br.118/18, 42/20, 127/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 52/21).

Potpore iz Programa dodjeljuje se u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24. prosinca 2013.) kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2019/316 od 21. veljače 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1408/2013 o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL L 51I, 22.2.2019.)

3. TRAJANJE PROGRAMA

Program se provodi u 2021. godini.

4. CILJ PROGRAMA

Program ima za cilj pomoći smanjenju gubitaka pčelinjih zajednica kroz sufinanciranje prihrane zajednica uslijed nedostatka pčelinje paše zbog stradavanja medonosnog bilja uzrokovanog nepovoljnim meteorološkim prilikama.

5. MJERA U PROVEDBI PROGRAMA

Program sadrži mjeru pomoći za smanjenje gubitaka pčelinjih zajednica kroz sufinanciranje prihrane zajednica zbog gubitka medonosnog potencijala uzrokovanog nepovoljnim meteorološkim prilikama.

Pčelarima će se sufinancirati realizirana nabava šećera za prihranu pčela u razdoblju od 1. ožujka 2021. do 1. rujna 2021. godine.

Sufinanciranje nabave šećera za prihranu pčela predviđene ovim Programom proporcionalno će se raspodijeliti pčelarima u skladu s ukupnim prihvatljivim brojem zajednica, a najviše do 20,00 kuna po pčelinjoj zajednici.

6. KORISNICI

Korisnici potpore su pčelari, u smislu članka 24. stavka 1. Zakona o uzgoju domaćih životinja („Narodne novine“, broj 115/18. i 52/21.), koji su upisani u Jedinostveni registar domaćih životinja i imaju prijavljen i ažuriran broj košnica u Evidenciji pčelara i pčelinjaka za 2021. godinu u skladu s Uredbom (EU) 2015/1366 od 11. svibnja 2015. godine o dopuni Uredbe (EZ) broj 1308/2013. Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu potpore u pčelarskom sektoru (SL L 211/3, 8.8.2015.) te su upisani u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Potpore se dodjeljuje za pčelinje zajednice u stacionarnim i selećim pčelinjacima.

7. PRORAČUN ZA PROVEDBU PROGRAMA

Za provedbu Programa osigurana su financijska sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. godinu u iznosu od 3.000.000,00 kuna, s razdjela 060 Ministarstva poljoprivrede, aktivnost K821074 - Programi državnih i de minimis potpora i sufinanciranje infrastrukture za razvoj poljoprivrede.

8. PROVEDBA PROGRAMA

Provedba ovoga Programa propisat će se Pravilnikom, a provodit će ga Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.